

СЛОБОДАН МИЛОШЕСКИ

CIP - Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека
"Св. Климент Охридски", Скопје

73.036/038(497.7)(06.064) Милошески, С.

МИЛОШЕСКИ, Слободан

Втјкани спомени / Слободан Милошески ;
[текст Джемил Бектович ;
превод Иво Пецов ; снимка Слободан
Милошески] = Проткаени сеќавања /
Слободан Милошески ; [текст Џемил
Бектовиќ ; превод Иво Пецов ;
фотографија Слободан Милошески]. - Скопје
: С. Милошески, 2021. - [12]
стр. : илустр. ; 22x22 см

Текст на буг. и мак. јазик. - Биографија ;
Биографија: стр. [10-11]

ISBN 978-608-66387-5-7

а) Скулптура -- Современа уметност --
Македонија -- Изложби

COBISS.MK-ID 54665477

Министерство на културата на Република Северна Македонија
Министерство за култура на Република Северна Македонија

Втџкани спомени Проткаени сеќавања

Културно-информационен център на Р. Северна Македонија в София
Културно-информативен центар на Р. Северна Македонија во Софија

Август/Август
2021

Съвременната скулптура не познава граници. Няма материал или технология, от основни суровини до видео, които скулптурата не би събрала и използвала за свои цели, и няма формални параметри, както в случая с рисуването, плоскостта да я ограничи. Разбира се, в този момент не съществува някакъв стил, който поставя визуални или концептуални ограничения. Единственото нещо, което скулптурата не може да търпи, поне на теория, е ограничението в две измерения. Това прави скулптурата зона на огромна креативна свобода.

В един такъв контекст на свободата и поле на креативност, македонският скулптор Слободан Милошески решава при тази поредица от скулптури да акцентира върху значението на произведенията в малък формат. Според него е очевидно, че малкият формат е много особена мярка и критерий при постигането на творческите възможности на един автор. С това се има предвид преносимост, близост с човешкото тяло, ръчната изработка и осезаемостта на истинския размер, в сравнение с определени прилики на модела. Исторически ние разпознаваме малкия формат чрез талисмани, тотеми, фетиши, играчки или атрибути - и тези малки формати много често са били използвани, и се използват близо до хората или се поставят в определена жизнена среда. Резултатът на изложените релации е близостта между обекта и собственика или наблюдателя, което е необичайно за художествените произведения днес, и има директен ефект върху тяхното значение. Тази концепция се основава на разнообразието и взаимно вдъхновяващата история на предметите от свободното изкуство, култа и утилитарните цели. Въпреки глобализирания свят, културните и естетически различия съществуват в отделни културни кръгове. Поглед назад към художествената продукция от предишните времена, показва нуждата да се тълкува заобикалящия свят или да се противопостави с контра-дизайни, подобни на моделите, и всичко това представлява антропологическа константа на художественото произведение. Изкуството се случва в конфронтация с природата, със заобикалящата среда, както и с човешкото тяло, било то във форма на пречупване на природните граници или като опит за помирение с природата.

Критиците на изкуството смятат Слободан Милошески за един от най-добрите македонски скулптори, от групата творци, които като концепция обработват проблематиката от полето на конструираната скулптура, дори и в полето на скулптурата в малък формат. В неговите творби той използва опростени геометрични форми и индустриално-импровизирани материали за създаване на творби в различни размери. Неговите скулптури дават импресия на строгост и рационалност, която се основава на предварително подготвени постулати и логично изразени представи.

Остава впечатление, че Милошески защитава идеята, че изкуството е чисто обективно и владеят закони, които третират изкуството не като акт на въображението, а като акт на наблюдение, перцепция и манипулация с формата. В контекста на тази философия, неговото разбиране за скулптурата е чисто субективно, но управлявано от закони владеещи в релацията маса-пространство. Аксиомите акцентирани в художествения му светоглед сочат идея, че скулптурата е “показване на точност” и “игра на закони в пространството”. От тези смесвания се развива неговата лична теория за геометрия, базирана на рационална естетика в рамките на “интуитивно изкуство”, търсеща абсолютна математическа ригорозност, където нищо не трябва да се добавя, нито да се отнема.

Въпреки че Милошески използва твърди геометрични форми, крайното въздействие не е твърдо или статично. Всъщност, когато гледате неговите скулптури от няколко ъгъла, те не оставят впечатление на свършена поставеност. Покрай тях се получава чувство на вибрационно движение и тактиленост, която идва от аранжираните прави линии и мрежи в повечето негови произведения. Тази “конструкция” дава на тези скулптури човешки аспект и духовна страна. Очевидно е, че художникът е реализирал основната си замисъл - творбата да бъде “проводник за духовни работи”.

„Разбита мечта“
„Скршена мечта“

(12x23,5x8,5cm.)

Слободан Милошески работи методически, посредством концентрирана перцепция и манипулация с формата. Най-напред започва с форми, които са произволни и чрез процес на трансцендентална имагинация дефинира формата като крайна дестинация. Цветът е второстепенен, използва го за подчертаване на структурата на формата. Финалното впечатление се оформя с дирижиран веризъм, необикновена текстура, профилиран материал и неочаквана трансформация на идеалната форма.

На края да споменем, че от разпознаваемите техники за изпълнение на скулптури, въпреки че се е доказал и в полето на моделиране и резбоване, скулпторът предпочита техники на съставяне и конструиране. Конструираната скулптура в различни форми очевидно е главна насока в изкуството му, включително и скулптурите в движение. Умело използва широк спектър от техники, включително огъване, зашиване, заваряване, укрепване, връзване, тъкане и уравниване при изграждането на скулптурите.

Като финален сублимат на всичко споменато, неговата скулптура се развива континуирано, получава компактни особености, притежава геометрична и конструктивна яснота, като естетическа връзка между експресивната субективност на визията и определено ниво на рационализъм на автора.

Историк на изкуството
Проф. Д-р Джемил Бектович

Современата скулптура не познава граници. Нема материјал или технологија, од основни суровини до видео, што скулптурата нема да ја собере и искористи за свои цели, а нема ни формални параметри, како во случајот со сликањето, рамнината да ја ограничат. Секако, во моментот не постои некаков стил што поставува визуелни или концептуални ограничувања. Единственото нешто што скулптурата не може да го толерира, барем во теоријата, е ограничувањето на две димензии. Ова ја прави скулптурата зона на огромна креативна слобода.

Во еден таков контекст на слобода и поле на креативност, македонскиот скулптор Слободан Милошески се решава во овој серијал на скулптури да го истакне значењето на скулптурите од мал формат. Според него, евидентно е дека малиот формат е многу посебна мерка и критериум во достигнувањето на креативните можности на еден автор. Под тоа се подразбира преносливост, блискост со човечкото тело, рачната изработка и опипливоста на вистинската големина со одредена сличност на моделот. Историски, малиот формат ние го препознаваме преку талисмани, тотеми, фетиши, играчки или атрибути – и овие мали формати на скулптурите многу често се користеле и се користат блиску до луѓето или се поставуваат во одредена животна средина. Резултатот на кажаните релации е блискост помеѓу објектот и сопственикот или набљудувачот, што е невообичаено за уметничките дела денес, и има директен ефект врз нивното значење. Овој концепт се базира врз разликоста и заемно инспиративната историја на предметите од слободната уметност, култот и утилитарните намени. И покрај глобализираниот свет, културните и естетските разлики постојат во различни културни кругови. Погледот наназад кон уметничката продукција од претходните времиња ја покажува потребата да се протолкува околниот свет или да се спротивстави со контрадикторни слични на моделите, и сето тоа претставува антрополошка константа на уметничко дело. Уметноста се одвива во конфронтација со природата, со околината, како и со човечкото тело, или во форма на прекршување на природните граници или како обид за помирување со природата.

Критичарите на уметноста го сметаат Слободан Милошески како еден од најдобрите македонски скулптори од групата уметници кои како концепт ја развиваат проблематиката во доменот на конструираната скулптура, дури и во доменот на скулптурата од мал формат. Во неговата работа тој користи едноставни геометриски форми и индустриско-импровизирани материјали за создавање дела од различни размери. Неговите скулптури даваат импресија на строгост и рационалност која се потпира врз однапред подготвени постулати и логично артикулирани замисли.

Се добива впечаток дека Милошески ја брани идејата дека уметноста е чисто објективна и владееат закони кои ја третираат уметноста не како чин на имагинација, туку како чин на набљудување, перцепција и манипулација со формата. Во контекст на оваа филозофија, неговото разбирање на скулптурата е чисто субјективно, но управувано со закони кои владееат во релацијата *маса – простор*. Аксиомите кои се нагласени во неговата уметничка поставка акцентираат идеја дека скулптурата е „покажување на точност“ и „игра на закони во простор“. Од овие премиси се развива неговата лична теорија за геометрија базирана на рационална естетика во рамките на „интуитивната уметност“ која бара апсолутна математичка ригорозност каде што ништо не треба да се додава ниту да се одзема.

Иако Милошески користи геометриски цврсти форми во скулптурата, сепак крајниот импакт не е тврд или статичен. Всушност, кога ги гледате неговите скулптури од неколку агли, тие не оддаваат впечаток на совршена поставеност. Покрај нив се добива чувство на вибрирачко движење и тактиленост која доаѓа од нагласените прави линии и мрежи, и тоа во повеќето негови дела. Ваквата „конструкција“ на овие скулптури им дава човечки аспект и духовна страна. Очигледно е дека уметникот ја реализирал неговата основна замисла – делото да биде „спроводник за духовни работи“.

**„Несигурно до края“
„Неизвесно до крај“**

(18,5x17x13cm.)

Слободан Милошески работи методички низ концентрирана перцепција и манипулација со формата. Најпрво започнува со форми кои се произволни и низ процес на трансцендентална имагинација ја дефинира формата како крајна дестинација. Бојата е секундарна – се користи за истакнување на структурата на формата. Завршниот впечаток се комплетира со диригиран веризам, необична текстура, профилиран материјал и неочекувана трансформација на идеалната форма.

На крајот да споменеме дека од препознатливите техники за изведба на скулптури, иако се има докажано и во доменот на моделирање и резбарење, скулпторот Милошески преферира техники на составување и конструирање. Конструираната скулптура во различни форми, очигледно, е главен тек во неговата уметност, вклучително и скулптурите во движење. Вешто користи широк спектар на техники како што се виткање, шиене, заварување, зацврстување, врзување, ткаење и балансирање во изградбата на скулптурите.

Како завршен сублимат на сето наведено, може да се рече дека скулптурата на Милошески се развива континуирано, добива компактни особини, поседува геометриска и конструктивна јасност како естетски спој на експресивната субјективност на визијата и одредено ниво на авторовиот рационализам.

**Проф. д-р Џемил Бектовиќ,
историчар на уметноста**

„Самотата 2”
„Осаменост 2”

(14x12,5x12cm.)

„Въображаема аспирация”
„Имагинарна аспирација”

(21x14,5x12cm.)

Биография

Слободан Милошески е роден на 2 май 1977 г. в Охрид, Северна Македонија. През 2001г. завършва Факултета по физическо възпитание в Скопие. През 2009 г. завършва Факултета по изящни изкуства в Скопие, специалност „Скулптура“, докато през 2011 г. е придобил магистърска степен в същия факултет, специалност „Скулптура“. През 2018г. е придобил докторска степен във Националната художествена академия в София, Република България, катедра "Скулптура". Работи като професор в областта на "Скулптурата и скулптурните техники" в Художествената академия на Университета "Гоце Делчев" в Щип. Той е член на Дружеството художниците на Македонија от 2009 г.

Тел: +389 70 482831 e-mail: smsculp@gmail.com

Самостоятелни изложби:

- 2003-Дом на културата, Кичево, С. Македонија;
- 2005-Национален институт център за култура "Кочо Рацин", Кичево, С. Македонија;
- 2006-Художествен салон, Велес, С. Македонија;
- 2007-Дом на културата, Кавадарци, С. Македонија;
- 2009-Младежки културен център, Скопие, С. Македонија;
- 2011-Мала Станица, Национална галерия, Скопие, С. Македонија;
- 2014-Музей на град Скопие, Скопие, С. Македонија;
- 2015-Културен център, Бихач, Босна и Херцеговина;
- 2015-Галерия на Националният музей, Врня, Сърбия;
- 2015-Културен център, Плав, Черна гора;
- 2015-Галерия „Роман Петровиќ“, Сараево, Босна и Херцеговина;
- 2015-Галерия на Международниот универзитет, Нови пазар, Сърбия;
- 2016-Музей на Преполето, Преполето, Сърбия;
- 2016-Галерия „Спирала“, Прибой, Сърбия;
- 2016-Културно-информационен център на РСМ, София, България;
- 2016-Национален институт център за култура "Кочо Рацин", Кичево, С. Македонија;
- 2016-Национален институт център за култура "Марко Цепенков", Прилеп, С. Македонија;
- 2017-Културно-информационен център, Скопие, С. Македонија;
- 2018-Национална институција Център за култура "Ако Шопов", Щип, С. Македонија;
- 2019-Прима център, Берлин, Германия;
- 2019-Галерия МЦ, Њу Йорк, САЩ;
- 2019-Пионерски дом, Гевгелија, С. Македонија;
- 2020-Национален институт център за култура "Марко Цепенков", Прилеп, С. Македонија;
- 2020-Културно-информационен център на РСМ, Истанбул, Турција.

Групови изложби:

Участвал е в повеќе от осемдесет групови изложби в страната и чужбина, както и в: Сърбия, Черна гора, Босна и Херцеговина, България, Чехия, Румъния и др.

Награди:

Носител е на 15 награди и признанија, нај-важните от които са наградата за скулптура „Йордан Грабул“, присъдена през 2012 и 2015 г., наградата за скулптура на малък формат „Димо Тодоровски“, присъдена през 2014 г., Наградата за скулптура присъдена през 2020 г., и наградата за съвременна скулптура „Боро Митrikesки“, присъдена през 2021 г.,

Монументална скулптура:

Той реализира няколко скулптури в публичното пространство, сред които нај-важните са скулптурите на Живо Чинко, Ристо Шишков, Кузман Шапкарев и Йоаким Крчоски, Паметникът посветен на АСНОМ, скулптурата „Муза“ предначинена за сградата „Стариот театар“, две скулптури предначинени за сградата на Министерството на вџншните работи, както и скулптура „Птица“, поставена в Международниот Балкански Универзитет в Скопие.

Биографија

Слободан Милошески е роден на 02.05.1977 во Охрид, Р. Северна Македонија. Во 2001 год. дипломира на Факултетот за физичка култура во Скопје. Во 2009 год. дипломира на Факултетот за ликовни уметности во Скопје на отсек вајарство, додека во 2011 год. магистрира на истиот факултет, на област вајарство. Во 2018 год. докторира на Националната уметничка академија во Софија, Р.Бугарија, на катедра „скулптура“. Работи како професор од областа на „Вајање и вајарски техники“ на Ликовната академија при универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип. Член е на Друштво на ликовни уметници на Македонија од 2009год.

Телефон: +389 70 482831 e-mail: smsculp@gmail.com

Самостојни изложби:

- 2003-Дом на кулптура, Кичево, С.Македонија ;
- 2005-Национална установа Центар за култура „Кочо Рацин“, Кичево, С.Македонија ;
- 2006-Ликовен Салон, Велес, С.Македонија;
- 2007-Дом на култура, Кавадарци, С.Македонија;
- 2009-Младински Културен Центар, Скопје, С.Македонија;
- 2011-Мала Станица, Национална галерија, Скопје, С.Македонија;
- 2014-Музеј на град Скопје, Скопје, С.Македонија;
- 2015-Културен центар, Бихаќ, Босна и Херцеговина;
- 2015-Галерија на народниот музеј, Врање, Србија;
- 2015-Културен центар, Плав, Црна Гора;
- 2015-Галерија „Роман Петровиќ“, Сараево, Босна и Херцеговина;
- 2015-Галерија на Интернационалниот универзитет, Нови Пазар, Србија;
- 2016-Музеј на Пријепоље, Пријепоље, Србија;
- 2016-Галерија „Спирала“, Прибој, Србија;
- 2016-Културно-информативен центар на Р.С.М., Софија, Бугарија;
- 2016-Национална установа Центар за култура „Кочо Рацин“, Кичево, С.Македонија;
- 2016-Национална установа Центар за култура „Марко Цепенков“, Прилеп, С.Македонија;
- 2017-Културно-информативен центар, Скопје, С.Македонија;
- 2018-Национална установа Центар за култура „Ацо Шопов“, Штип, С.Македонија;
- 2019-Прима центар, Берлин, Германија;
- 2019-Галерија МЦ, Њујорк, САД;
- 2019-Пионерски дом, Гевгелија, С.Македонија;
- 2020-Национална установа Центар за култура „Марко Цепенков“, Прилеп;
- 2020-Културно-информативен центар на Р.С.М., Истанбул, Турција.

Групни изложби:

Учествувал на повеќе од осумдесет групни изложби во земјава и странство, како во: Србија, Црна Гора, Босна и Херцеговина, Бугарија, Чешка, Романија и др.

Награди:

Добитник е на 15 награди и признанија, од кои најзначајни се наградата за скулптура „Јордан Грабул“ доделена во 2012 и 2015 година, наградата за скулптура мал формат „Димо Тодоровски“ доделена во 2014 година, Награда за скулптура доделена во 2020 година и награда за современа скулптура „Боро Митриќески“ доделена во 2021 година,

Монументална скулптура:

Реализирал повеќе скулптури во јавен простор меѓу кои позначајни се скулптурите на Живо Чинко, Ристо Шишков, Кузман Шапкарев и Јоаким Крчоски, спомен обележјето на АСНОМ, скулптура „Муза“ наменета за објектот „Стар театар“, две скулптури наменети за објектот на МНР, како и скулптура „Птица“ поставена во Интернационалниот Балкански Универзитет во Скопје.

Издател: Слободан Милошески
Текст: Проф. Д-р Джемил Бектович
Превод: Иво Пецов
Дизайн: Слободан Милошески
Снимка: Слободан Милошески
Печат: Копитеч
Тираж: 300
Август 2021

Издавач: Слободан Милошески
Текст: Проф. Д-р Џемил Бектовиќ
Превод: Иво Пецов
Дизајн: Слободан Милошески
Фотографија: Слободан Милошески
Принт: Копитеч
Тираж: 300
Август 2021

Организација и реализација: Културно-информационен център
на Р. Северна Македонија в Софија, Р. Българија

Организација и реализација: Културно-информативен центар
на Р. Северна Македонија во Софија, Р. Бугарија

Подкрепено од Министерството на културата на Република Северна Македонија

Поддржано од Министерството за култура на Република Северна Македонија

Република Северна Македонија

Министерство за култура